

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2015. május 14.

FÖLDRAJZ
KÖZÉPSZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA

2015. május 14. 14:00

I.

Időtartam: 20 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

Fontos tudnivalók

Az írásbeli vizsga során két feladatlapot kell kitöltenie.

Az **I. részfeladatlap** megoldására felhasználható időkeret **20 perc**, ebben a részben **a középiskolai atlasz**, illetve egyéb segédeszköz **nem használható**. Az idő letelte után **a megoldott feladatlapot adja át a felügyelő tanárnak!**

A feladatokat **tetszőleges sorrendben** oldhatja meg.

Először figyelmesen **olvassa el** a feladatokban megfogalmazott kérdéseket, majd **gondolja át** válaszát, és azt **tintával (tollal) írja be** a megfelelő helyre! Ha szükséges, a megoldást javíthatja, de a nem egyértelmű áthúzás, javítás, valamint ceruzával történt beírás esetén az adott feladatrésze pontot nem kaphat.

Az egyes feladatok megoldásával **elérhető** maximális **pontszámról**, illetve részpontszámokról a feladatok mellett/után feltüntetett pontok tájékoztatnak. Kérjük, hogy a **szürke négyzetekbe** semmit **ne írjon!**

1. rész

1. Tanulmányozza a térképészletet, majd oldja meg a feladatokat!

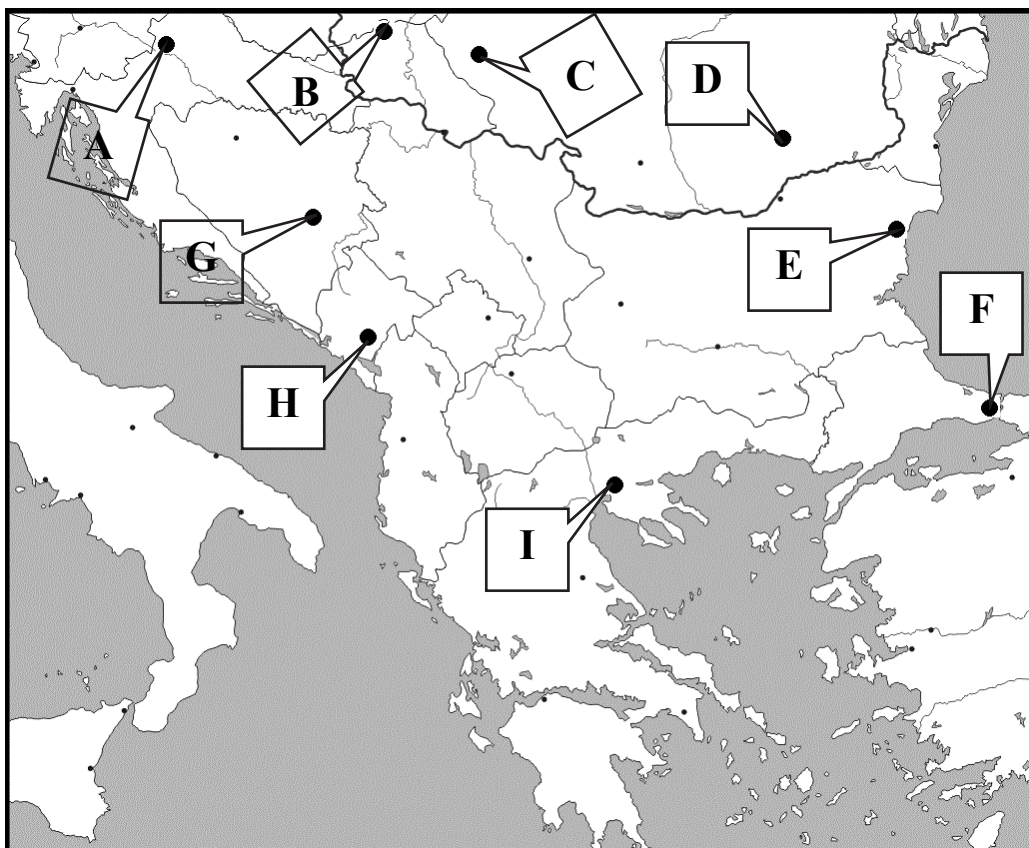

Nevezze meg a térképészletben számokkal jelzett földrajzi fogalmakat!

1.-tenger
2. (folyó)
3. (folyó)
4. (folyó)
5. (ősföld)
6.-tó
7. (ország)
8.-tó

8 pont	
---------------	--

2. Tanulmányozza a térképvázlatot, majd oldja meg a feladatokat!

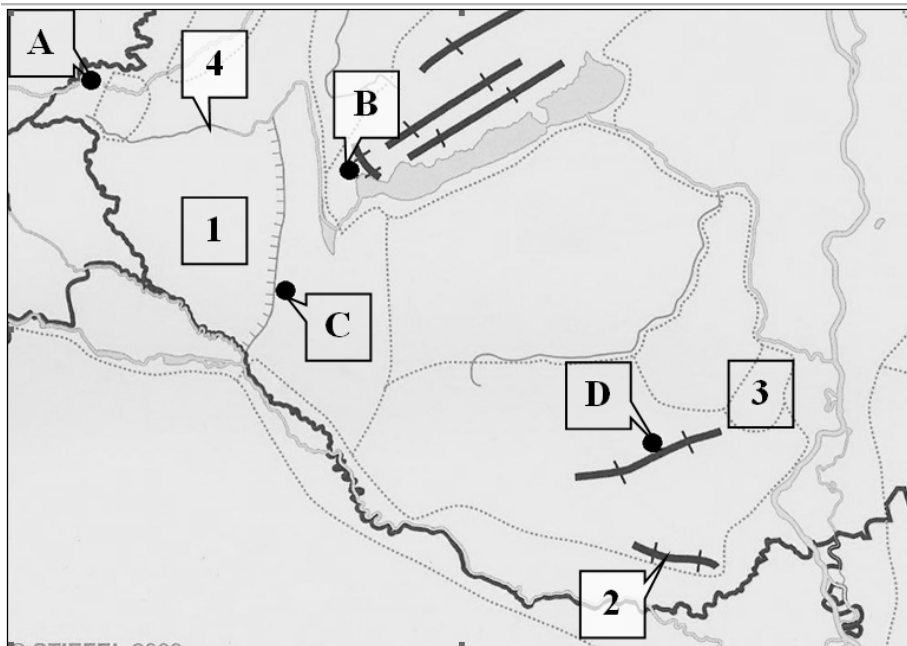

Nevezze meg a térképvázlatban betűkkel jelölt városokat!

- A.
- B.
- C.
- D.
- E.
- F.
- G.
- H.
- I.

9 pont	
---------------	--

3. Tanulmányozza a térképvázlatot, majd oldja meg a feladatokat!

a) Nevezze meg a térképvázlatban számokkal jelzett földrajzi fogalmakat!

- 1.-dombság
- 2.-hegység
- 3. -dombság
- 4. (folyó)

4 pont	
--------	--

b) Nevezze meg a térképvázlatban betűkkel jelölt városokat!

- A.
- B.
- C.
- D.

4 pont	
--------	--

8 pont	
---------------	--

<i>A feladatlap-résszel elérhető összes pontszám:</i>	25 pont	
--	----------------	--

I. Topográfiai ismeretek, készségek feladatsor	feladat sorszáma	maximális pontszám	elért pontszám
	1.	8	
	2.	9	
	3.	8	
ÖSSZESEN		25	

javító tanár

Dátum:

	elért pontszám egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám
I. Topográfiai ismeretek, készségek feladatsor		

javító tanár

jegyző

Dátum:

Dátum:

Megjegyzések:

- Ha a vizsgázó a II. írásbeli összetevő megoldását elkezdte, akkor ez a táblázat és az aláírási rész üresen marad!
- Ha a vizsga az I. összetevő teljesítése közben megszakad, illetve nem folytatódik a II. összetevővel, akkor ez a táblázat és az aláírási rész kitöltendő!

FÖLDRAJZ
KÖZÉPSZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA

2015. május 14. 14:00

II.

Időtartam: 100 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

Fontos tudnivalók

Az írásbeli vizsga során két feladatlapot kell kitöltenie.

A **II. részfeladatlap** megoldására felhasználható időkeret **100 perc**. Ebben a részben a megoldáshoz használhatja a **középiskolai atlaszt**. Amennyiben indokolt, **használjon zsebszámológépet**, de a feladatlapban minden esetben **tüntesse fel a megoldás menetét is**. Ha szükséges, használhat körzőt és vonalzót is.

A feladatokat **tetszőleges sorrendben** oldhatja meg.

Először figyelmesen **olvassa el** a feladatokban megfogalmazott kérdéseket, majd **gondolja át** válaszát, és azt **tintával (tollal) írja be** a megfelelő helyre! Ha szükséges, a megoldást javíthatja, de a nem egyértelmű áthúzás, javítás, valamint ceruzával történt beírás esetén az adott feladatrészt pontot nem kaphat.

Mindig a feltett kérdéseknek megfelelően válaszoljon! Az elvártnál **több válasz (pl. kettő helyett három helyes példa megnevezése) nem jár többletponttal**. Azoknál a feladatoknál, ahol **a lehetséges helyes válaszok számánál többet ír be, az pontlevonással jár!**

Az egyes feladatok megoldásával **elérhető** maximális **pontszámról**, illetve részpontoszámokról a feladatok mellett/után feltüntetett pontok tájékoztatnak. Kérjük, hogy a **szürke négyzetekbe** semmit **ne írjon!**

1. Mely jelenségeket befolyásolná, ha megváltozna a Föld tengelyferdeségének mértéke (szöge)? Írja az egyes állítások sorszámát a megfelelő helyre!

1. A hőmérséklet évi járását.
2. A nappalok és az éjszakák hosszának alakulását.
3. A napok hosszúságát.
4. A szoláris éghajlati övezetek elhelyezkedését.
5. Az év hosszúságát.
6. A szökőévek gyakoriságát.
7. A Sarkcsillag horizont feletti magasságát egy adott földi pontból nézve.
8. A Nap legnagyobb delelési magasságát egy adott hely felett.

	Sorszám
Befolyásolná a tengelyferdeség megváltozása.	
Nem befolyásolná a tengelyferdeség megváltozása.	

8 pont	
---------------	--

2. Oldja meg a térképészettel kapcsolatos feladatokat!

Két város távolsága a valóságban 200 km. A térképen ez a két város 10 cm távolságra van egymástól. Mekkora a térkép méretaránya?

A számítást itt végezze!

A térkép méretaránya:

A térképek mely csoportjába tartozik ez a térkép a méretaránya szerint?

.....

3 pont	
---------------	--

3. Oldja meg a kőzetburokhoz kapcsolódó feladatokat!

a) Nevezze meg Dél-Amerika két legidősebb nagytáját!

.....

Mely nagyszerkezeti elemek közé tartoznak:

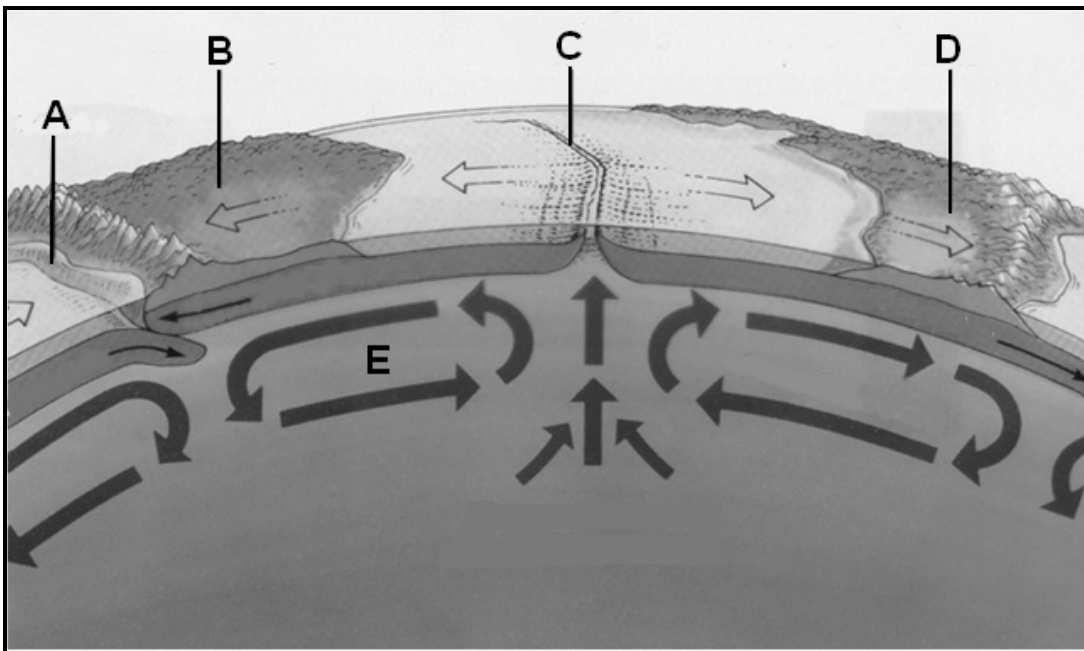
.....

Melyik földtörténeti időben keletkeztek ezek a szerkezeti elemek?

.....

4 pont	
---------------	--

b) Tanulmányozza az ábrát, majd válaszoljon a kérdésekre!

1. Nevezze meg azt a gömbhéjat, amelyikben az „E” betűvel jelölt folyamat játszódik le!

.....

Mi tartja mozgásban az „E” betűvel jelölt folyamatot?

.....

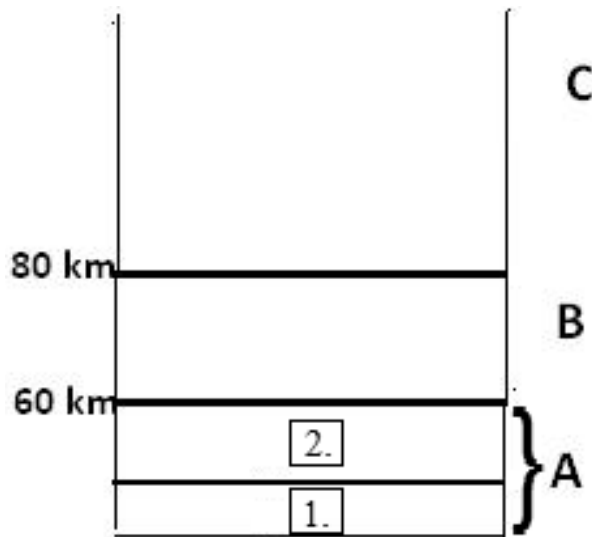
2. Melyik betű jelöli az ábrán Dél-Amerikát?

3. Mi a neve a „C” betűvel jelölt szerkezeti elemnek?

Nevezze meg az itt képződő kőzetet!

5 pont	
--------	--

9 pont	
---------------	--

4. Tanulmányozza az ábrát, majd válaszoljon a kérdésekre!

a) Nevezze meg a légkör betűkkel és számokkal jelölt részeit!

A:

B:

C:

1.

2.

5 pont	
--------	--

b) Az a) feladatrész ábráján betűkkel és számokkal jelölt légköri tartományok közül melyikre vonatkoznak az alábbi állítások? Írja a megfelelő betűjelet vagy sorszámot az állítás elé a vonalra!

.....1. Nagyrészt itt égnek el a Föld felszíne felé tartó meteorok.

.....2. A légkör csaknem teljes vízgőzmenyiségét tartalmazza.

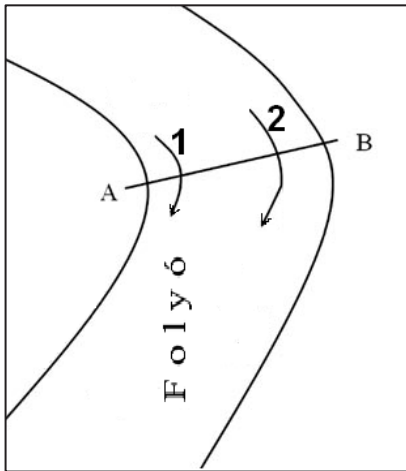
.....3. Itt helyezkedik el az ózonréteg.

3 pont	
--------	--

8 pont	
---------------	--

5. Oldja meg a folyókkal kapcsolatos feladatokat!

a) Az alábbi ábra egy folyó részletét mutatja. Tanulmányozza az ábrát, és válaszoljon a kérdésekre!

1. Melyik betű jelöli a folyó domború partját?
2. Melyik számmal jelölt nyíl mentén folyik gyorsabban a folyó?
3. Melyik számmal jelölt nyíl mentén nagyobb a folyó munkavégző képessége?

4. A folyó nagybetűvel jelölt partjai közül melyiket ábrázolja a kép? Írja a kép mellé a megfelelő betűjelet!

4 pont	
--------	--

b) Milyen szakaszjellegű az alábbi képen látható folyó?

Miből következtet erre?

2 pont	
--------	--

6 pont	
---------------	--

6. Döntse el, hogy melyik korszerkezetű társadalomra vonatkoznak az alábbi megállapítások! Írja megfelelő betűjelet a megállapítás sorszámára elé!

- A) Előregedő társadalom B) Fiatalodó társadalom
C) Mindkettőre vonatkozik D) Egyikre sem vonatkozik

-1. Egyre nagyobb probléma a munkanélküliség.
.....2. Általában a fejlett gazdaságú országokra jellemző.
.....3. Korfája nemek és korcsoportok szerint ábrázolja a népességet.
.....4. Ha az évenkénti halálozások számából kivonjuk a születések számát, negatív számot kapunk.
.....5. Minden évben többen születnek, mint ahányan meghalnak.
.....6. Korfája az alapja felé elkeskenyedő, urna alakú.
.....7. A természetes szaporodás ezrelékben megadott értéke 0 és -1 közé is eshet.
.....8. Az egyes korcsoportok százalékos aránya a népességen belül azonos.

8 pont	
---------------	--

7. Ismerje fel a meghatározások alapján a fogalmakat! Írja a megfelelő fogalmat a meghatározás után a vonalra!

1. Ilyen az a valuta, amelyik szabadon átváltható egy másikra:
.....
2. Ezt veszünk fel a bankkártyánk segítségével a bankautomatából (ATM-ből):
.....
3. A hitel árának is nevezik:
.....
4. Olyan értékpapír, melynek birtoklása tulajdonjogot is jelent:
.....
5. Ezzel fizetünk, ha banki átutalással egyenlítjük ki a folyószámláról a vízdíjat:
.....
6. Valamely ország törvényes fizetőeszköze:
.....

6 pont	
---------------	--

8. Mely európai országokra jellemzőek az alábbi leírások? Írja az ország nevét a leírás alá a vonalra!

1. Kedvező földrajzi helyzetének, hatalmas gyarmatbirodalmának és a helyi nyersanyagokat feldolgozó gyáriparának köszönhetően a 20. század elejéig a világ vezető gazdasági hatalma volt.
.....
2. Az Európai Unió legnagyobb élelmiszer-exportőre. Sajt készítése, bor- és pezsgőgyártása világhírű.
.....
3. Az Európai Unió gazdasági nagyhatalma, a keleti és a nyugati országrész tartományainak gazdasági fejlettsége között ma is jelentős különbség van.
.....
4. Az alpesi ország feladta semlegességét, és 1995-ben csatlakozott az Európai Unióhoz.
.....
5. Az ország területének túlnyomó részén az Északnyugati-Kárpátok húzódnak, a vonulat turisták körében legismertebb tagja a természeti szépségekben gazdag Magas-Tátra.
.....
6. Az ország éléstára a termékeny talajú, a Déli-Kárpátok előterében elterülő alföld.
.....
7. Az országra jellemző nagy gazdasági fejlettségbeli különbség az északi és déli országrész között természeti és társadalmi-történelmi okokra vezethető vissza.
.....

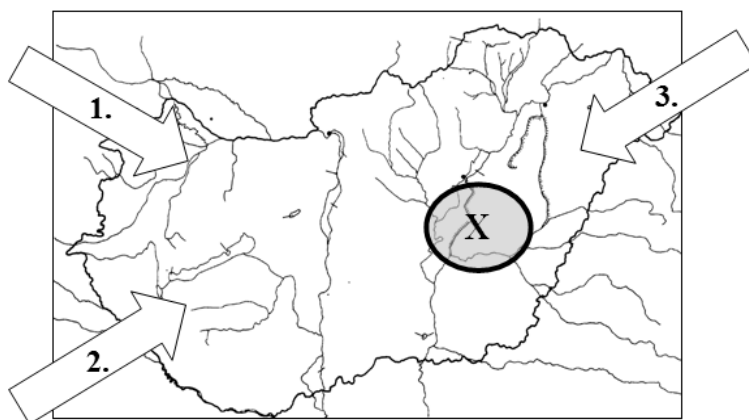
7 pont	
---------------	--

9. Döntse el, hogy igazak vagy hamisak a következő állítások! Írjon I betűt az igaz, és H betűt a hamis állítások sorszámára elé a vonalra!

-1. Az USA a világ egyik legjelentősebb szénhidrogén kitermelője.
-2. Afrikában nincs jelentős szénhidrogén-kitermeléssel rendelkező ország.
-3. Kína energiaellátásában ma is a széntüzelésű erőműveknek van meghatározó szerepe.
-4. A Mátra előterében bányászott lignitet helyben, a visontai erőműben dolgozzák fel.
-5. Franciaország energiaellátásában a vízerőművek jelentősége a meghatározó.
-6. A technológiai fejlesztéseknek köszönhetően Japán ma már nem szorul energia-hordozók behozatalára.
-7. Az OPEC a kőolajexportáló országokat tömörítő szervezet.
-8. A világ ma ismert legjelentősebb szénhidrogén készletei DNy-Ázsiában vannak.

8 pont	
---------------	--

10. Tanulmányozza a térképészletet, és oldja meg a hazánk éghajlatával kapcsolatos feladatokat!

- a) Hogyan befolyásolják hazánk éghajlatát az egyes nyilakkal jelölt hatások? Írja a megfelelő hatást jelölő nyíl sorszámát az egyes megállapítások elé a vonalra!

Ebből az irányból érkező légtömegek ...

- A) télen többnyire fagyos, száraz, derült időjárást okoznak.
- B) nyáron általában szeles, hűvös és csapadékos időjárást okoznak.
- C) hatására nyáron tartós kánikula, forróság várható.
- D) ősz végén, tél elején rendszerint sok csapadékot szállítanak a Kárpát-medence területére.

4 pont	
--------	--

- b) Egészítse ki a hiányos mondatot úgy, hogy az igaz legyen a térképészleten X betűvel jelölt területre!

Ezen a területen a csapadék évi mennyisége a (1.) az országban.

Ennek oka (2.)

2 pont	
--------	--

6 pont	
---------------	--

11. Milyen következményekkel járhat a légkör szennyeződése?

1. növekvő CO₂ kibocsátás →
következmény →
probléma
2. növekvő SO₂ kibocsátás →
következmény →
probléma, jelenség
3. freongázok, halogénezett szénhidrogének kibocsátása →
következmény →
probléma

6 pont	
---------------	--

<i>A feladatlap-résszel elérhető összes pontszám: 75 pont</i>	
--	--

		maximális pontszám	elért pontszám
I. Topográfiai ismeretek, készségek — feladatsor		25	
II. Földrajzi ismeretek, képességek — feladatsor	1.	8	
	2.	3	
	3.	9	
	4.	8	
	5.	6	
	6.	8	
	7.	6	
	8.	7	
	9.	8	
	10.	6	
	11.	6	
Az írásbeli vizsgarész pontszáma:		100	

javító tanár

Dátum:

	elért pontszám egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám
(I. Topográfiai ismeretek, készségek — feladatsor II. Földrajzi ismeretek, képességek — feladatsor) Az írásbeli vizsgarész pontszáma		

javító tanár

jegyző

Dátum:

Dátum: